

Posudek vedoucího diplomové práce Barbory Vlasákové na téma – Odvolání v trestním řízení

Diplomantka si zvolila nepochybně zajímavé téma, byť relativně rozsáhlé, čemuž odpovídá i nadměrný rozsah práce. Při zpracování zadaného tématu zvolila autorka metodu kompilace i komparace. Diplomantka čerpala z celé řady zdrojů, včetně bohaté judikatury a nálezů Ústavního soudu, takže rozsah použité literatury je třeba hodnotit jistě pozitivně. Práce je logicky rozčleněna do šesti základních kapitol. Ukončena je závěrem, kde autorka shrnuje obsah diplomové práce a poukazuje na některé problémy, které zmínila v předchozích kapitolách.

Pokud jde o historii opravných prostředků, začíná autorka rokem 1620 a končí vývojem od roku 1948 do současné doby. Tato část práce je zpracována na dobré úrovni a v dostatečném rozsahu.

V další kapitole vymezuje diplomantka základní pojmy a zabývá se specifickými a základními zásadami opravného řízení. Tato kapitola je zpracována velmi pečlivě a navíc se zde autorka stručně zmiňuje i o případných změnách vycházejících přitom z „Východisek a principů nového trestního řádu“, což je téma, které by spíše patřilo do závěru práce, respektive do úvah de lege ferenda.

Pozitivně lze hodnotit i kapitolu čtvrtou – Systém opravných prostředků, byť tato mohla být vzhledem k rozsahu zadaného tématu jistě stručnější.

Stěžejní částí práce je kapitola pátá, tedy – Aktuální úprava odvolání v trestním řízení v České republice. V části 5.1 odkazuje autorka výlučně na některé články EULP. Nejrozsáhlejší je pak část číslo 5.2 – Řízení o odvolání, kde autorka podrobně rozebírá úpravu podle §§ 245 – 265 trestního řádu. Při ústní obhajobě by diplomantka mohla blíže vysvětlit názor vyslovený k ustanovení § 247 odst. 2 věty poslední trestního řádu (str. 56 první odstavec), popřípadě i to, který důvod u zproštění obžaloby ve smyslu § 226 trestního řádu je pro obžalovaného vlastně nejpříznivější.

Taktéž by se mohla při ústní obhajobě diplomantka zabývat tím, za jaké situace by bylo možné „odmítnout“ odvolání dle § 253 odst. 1 trestního řádu, a to za podmínek, které zde popisuje (str. 57 druhý odstavec), tedy co dalšího by muselo nastat kromě chybějícího jména obžalovaného. Zde se diplomantka dopouští určitého pochybení, když používá výraz „odmítnout“ a stejného pochybení se dopouští i na straně 58 ve druhém odstavci, při vysvětlování toho, jak naložit s odvoláním poškozeného proti zprošťujícímu rozsudku.

Otázkou je pak i to, zda před tzv. velkou novelou trestního řádu již existovalo adhezní řízení či nikoliv? (str. 58 třetí odstavec).

Jinak je ovšem tato část práce zpracována s velkou mírou pečlivosti a je zřejmé, že autorka vycházela z řady odborných publikací i z judikatury. Snad by mohl být ještě podrobněji vysvětlen postup odvolacího, tedy apelačního soudu v případě doplněného dokazování, a to s ohledem na ustanovení § 263 odst. 7 trestního řádu. Konečně určité pochybnosti vyvolává názor autorky vyslovený na str. 77 ve druhém odstavci při řešení postupu dle § 262 trestního řádu, kde se autorka zmiňuje o „zkušenějším soudci“. Vysvětlit by

pak mohla i to, za jaké situace může dojít k tomu, že je věc odňata příslušnému soudu a přikázána nikoliv jinému senátu, ale jinému soudu v témže obvodu.

V kapitole šesté se autorka velmi pečlivě zabývá právní úpravou odvolání ve Spolkové republice Německo a tuto část je třeba nepochybně hodnotit kladně.

Pokud jde o vybrané sporné otázky institutu odvolání, diplomantka nejprve zmiňuje tendenci k prohlubování apelačního principu, ovšem argumenty, které zde konstatuje, platí již pro současnou úpravu a pokud si autorka myslí, že nikoliv, měla by to vysvětlit. Novou věcí je samozřejmě tzv. revizní přezkoumání, které autorka též vysvětluje, uvádí názory pro a proti, avšak absentuje, obdobně jako u některých jiných naznačených problémů, vlastní názor.

Pokud pak autorka odkazuje na věcný záměr nového trestního řádu z roku 2008, měla by uvést, nakolik je tento ještě aktuální a zjistit nejnovější informace o přípravě nového trestního řádu.

Otázka přítomnosti obžalovaného v odvolacím řízení je autorkou zmiňována nepřesně, neboť z jejího vyjádření není zřejmé, v čem konkrétně, oproti stávající úpravě, dojde ke změně (str. 95 první odstavec).

Vysvětlit by diplomantka pak mohla i „změnu“ spočívající v možnosti konat o odvolání neveřejné zasedání.

Pokud jde o rozhodování samosoudcem, je tato připomínka jistě namístě, ale opět zde chybí vlastní názor diplomantky.

Celkově je tedy možné hodnotit diplomovou práci jako velmi zdařilou, autorka se vypořádala se všemi podstatnými aspekty odvolacího řízení a je zřejmé, že čerpala z rozsáhlé literatury a tím získala velmi dobré znalosti dané problematiky. Jediným nedostatkem je snad jen to, že ani při úvahách de lege ferenda neuvádí vlastní názory, což bude možné napravit při ústní obhajobě. Podle její úrovně bylo pak možno uvažovat o klasifikaci 1) až 2).

V Plzni dne 28.4.2016

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
Katedra trestního práva

JUDr. Eduard Wipplinger

